C U R T E A D E A P E L B Ă L Ţ I

Dosarul nr.21r-8/24 Judecătoria Drochia (sediul Rîșcani)
Judecător Mariana Sajin

D E C I Z I E
În numele Legii

23 aprilie 2024 mun. Bălți

Colegiul penal al Curţii de Apel Bălţi

Avînd în componenţa sa:
Preşedintele completului Ion Talpa
Judecătorii Svetlana Şleahtiţki și Oxana Mironov

a judecat în ordine de recurs, recursul avocatului Vitalie Vangheli în interesele condamnatei Baban Natalia și recursul consilierului principal al Biroului de Probațiune Rîșcani Nord Dmitri Tîmciuc, declarate împotriva încheierii judecătoriei Drochia (sediul Rîșcani) din 26.02.2024, cu privire la examinarea demersului Biroului de Probațiune Rîșcani Nord referitor la înlocuirea pedepsei penale sub formă de închisoare cu o pedeapsă mai blîndă în privința condamnatei **Baban Natalia**.

După expunerea esenţei cauzei de către judecătorul raportor, ţinînd cont de argumentele recursurilor, materialele cauzei și prevederile legale, pentru expunere asupra recursurilor, Colegiul penal, -

A C O N S T A T A T:

1. La data de 24 ianuarie 2024, Biroul de Probaţiune Rîşcani a înaintat un demers cu privire la înlocuirea măsurii de pedeapsă stabilite lui Baban Natalia sub formă de închisoare cu o pedeapsă mai blândă.

În motivarea demersului înaintat se indică că, la 12.10.2022 de către Biroul de Probaţiune Rîşcani Nord a fost primită şi pusă în executare sentinţa Judecătoriei Bălţi sediul Central nr. 1-678/2022 din 06.09.2022, în privinţa condamnatei Baban Natalia *****, născută la *****, domiciliată în satul ***** raionul *****, condamnată în baza art. 191 alin. (4) Cod penal la 5 (cinci) ani de închisoare, în temeiul art. 96 Cod penal s-a dispus amânarea executării pedepsei cu închisoare, până la împlinirea copilului *****, născut la *****, a vârstei de 8 ani, cu obligaţiile: să nu-și schimbe domiciliul și/sau reşedinţa fără consimţământul organului de probațiune, să repare prejudiciul material cauzat în termen de 2 ani de la intrarea în vigoare a sentinţei.

Sentinţa a devenit definitivă la 22.09.2022.

Termenul amânării executării pedepsei a expirat la *****.

La 19.10.2022 condamnata Baban Natalia a fost citată în Biroul de probaţiune pentru a fi luată la evidenţă şi a i se explica modul şi condiţiile executării pedepsei.

Conform citaţiei, condamnata s-a prezentat la prima întrevedere unde i s-a adus la cunoştinţă modul şi condiţiile executării pedepsei, conform art. 169-170 Cod de executare, i s-au explicat drepturile şi obligaţiile, în scris condamnata şi-a asumat angajamentul să fie corectă în executarea pedepsei, să îndeplinească cerinţele legale a consilierului. Ultima a fost avertizată despre consecinţele care pot surveni în caz de nerespectare a celor menţionate anterior (art. 96 alin. (2) Cod penal).

La 26.10.2022 în urma evaluării nivelului riscului de recidivă a condamnatei Baban Natalia, s-a ajuns la concluzia, că dumneaei face parte din categoria subiecţilor probaţiunii care reprezintă risc mediu de recidivă.

În baza evaluării nivelului riscului de recidivă, la 28.10.2022 cu scopul reintegrării sociale a persoanei, prevenirii săvârşirii a noi infracţiuni, s-a întocmit planul de probaţiune cu măsurile de supraveghere a persoanei condamnate şi cu stabilirea frecvenței întrevederilor pe perioada de supraveghere.

Planul de probaţiune i s-a adus la cunoştinţa condamnatei Baban Natalia, conform căruia frecvența întrevederilor a fost stabilită o dată în lună. În perioada de supraveghere, condamnata a fost vizitată la domiciliu, permanent a fost verificată în baza de date, cazier contravențional și cazier penal, privind atragerea la răspunderea contravenţională sau penală. În urma verificărilor efectuate, conform informaţiei extrase, condamnata Baban Natalia nu a fost atrasă la răspundere contravenţională pentru încălcarea ordinii publice şi nu a comis noi infracţiuni.

Conform informaţiei parvenite de la Administraţia Publică Locală şi Inspectoratul de Poliţie Rîşcani, la locul de trai Baban Natalia este caracterizată pozitiv în societate.

Referitor la respectarea condiţiilor de probaţiune, constată că pe perioada de probaţiune riscul de recidivă a scăzut până la minim, categoria a*****I-a gradului de recedivă, deoarece persoana pe perioada aflării la evidenţă, condamnata a avut o atârnare responsabilă faţă de executarea pedepsei prin respectarea legislaţiei execuţional-penale, cerinţelor legale ale consilierului de probaţiune şi anume: și-a onorat drepturile şi obligaţiile părinteşti; s-a prezentat regulat la întrevederi în Biroul de probaţiune, conform planului de probaţiune; a respectat obligaţiunea stabilită de instanţa de judecată și anume să nu-și schimbe domiciliu și/sau reşedinţa fără consimţământul organului de probațiune, nu a părăsit locul de trai fără înştiinţarea prealabilă în scris; a avut o comportare corectă şi exemplară în societate şi familie; nu a avut atingeri cu legea penală şi contravenţională.

Problema identificată şi anume lipsa unui loc de muncă a fost soluţionată parţial, condamnata s-a angajat neoficial în calitate de ajutor de bucătar într-un local din sat, însă banii câştigaţi de soţ şi ea ajungeau numai pentru întreținerea familiei.

Prejudiciul material cauzat în urma infracţiuni în sumă de 299.361 lei nu a fost reparat.

Reieşind din cele menţionate obligaţiunea să repare prejudiciul material cauzat în termen de 2 ani, de la intrarea în vigoare a sentinţei, nu a fost executat, însă termenul acestei obligaţiuni expiră la 22.09.2024.

Analizând comportamentul condamnatei Baban Natalia, concluzionează, că din momentul luării la evidenţă şi până în prezent, se atestă schimbări pozitive în comportament, o responsabilitate mai sporită faţă de faptele sale, conștientizarea consecinţelor acţiunilor sale şi stabilirea unei poziții pro-sociale, non-violente.

2. Prin încheierea judecătoriei Drochia (sediul Rîșcani) din 26.02.2024 s-a respins demersul Biroului de Probațiune Rîşcani Nord privind înlocuirea pedepsei penale sub formă de închisoare cu o pedeapsă mai blândă în privința condamnatei Baban Natalia, ca neîntemeiat.

3. Recurs împotriva încheierii judecătoriei Drochia (sediul Rîșcani) din 26.02.2024 au depus avocatul Vitalie Vangheli în interesele condamnatei Baban Natalia și consilierul principal al Biroului de Probațiune Rîșcani Nord Dmitri Tîmciuc.

3.1. Prin recursul declarat avocatul Vitalie Vangheli în interesele condamnatei Baban Natalia a optat pentru casarea încheierii judecătoriei Drochia, sediul Rîşcani din 26.02.2024, cu admiterea demersului Biroului de Probaţiune Rîşcani Nord privind înlocuirea pedepsei penale sub formă de închisoare cu o pedeapsa mai blîndă prin aplicarea condamnatei Baban Natalia a pedepsei sub formă de muncă neremunerată în folosul comunităţii.

În argumentarea recursului a specificat că în perioada de supraveghere, condamnata Baban Natalia permanent a fost verificată de către Biroului de Probaţiune Rîşcani Nord şi a manifestat responsabilitatea în privinţa executării obligațiunilor stabilite.

Condamnata şi-a onorat drepturile şi obligaţiunele părinteşti; s-a prezentat regular la întrevederi în Biroul de Probaţiune, conform planului de probaţiune; a respectat obligaţiunea stabilită de instanţa de judecată şi anume să nu-şi schimbe şi/sau reşedinţa fără consimțământul organului de probaţiune; nu a părăsit locul de trai fără înștiințarea prealabilă în scris; a avut o comportare corectă şi exemplară în societate şi familie; nu a avut atingeri cu legea penală şi contravenţională.

Nu a fost executată la momentul examinării demersului nominalizat - obligațiunea se repare prejudicial material cauzat în termen de doi ani de la intrarea

în vigoare a sentinţei. Prejudiciu material cauzat în urmă infracţiunii în suma de 299.361 lei nu a fost reparat, însă termenul acestei obligațiuni expiră la 22.09.2024.

A notat că în şedinţa de judecată condamnata Baban Natalia a explicat, că activa periodic neoficial în calitate de ajutor de bucătar într-un local din sat, însă banii cîştigaţi ajungeau numai pentru întreținerea familiei. In afară de fiul minor, la întreținerea condamnatei se află bunica ***** (anul naşterii *****; invalig de ***** din anul *****) şi mama ***** (anul naşterii *****, invalid de gradul***** din *****) Din aceast motiv nu a achitat prejudicial cauzat prin inftacţiune.

În încheierea recurată instanţa de judecată face trimiterea la prevederile art.92 Cod penal şi Hotărîre Plenului CSJ nr.6 din 14.11.2008, însă aceste prevederile nu sînt aplicabile pentru cazul dat, deoarece situaţia condamnatei Baban Natalia este expres prevăzută în prevederile art.96 alin.(3) lit.b) Cod penal la atingerea de către copil a vîrstei de 8 ani, instanţa de judecată, la demersul organului de probaţiune înlocuieşte partea neexecutată a pedepsei cu o pedeapsă mai blîndă.

3.2. Prin recursul declarat consilierului principal al Biroului de Probațiune Rîșcani Nord Dmitri Tîmciuc a solicitat admiterea acestuia, casarea încheierii Judecătoriei Drochia sediul Rîşcani din 26.02.2024, cu aplicarea în privinţa condamnatei Baban Natalia, a prevederilor art. 96 alin. (3) lit. b) Cod penal, înlocuirea părţii neexecutate a pedepsei stabilite prin sentinţa Judecătoriei Bălţi sediul Central din 06.09.2022, cu o pedeapsă mai blândă.

În susținerea recursului declarat, notează că, încheierea instanței de fond este ilegală, or, instanţa de fond în argumentarea respingerii demersului eronat s-a bazat pe prevederile art. 92 Cod penal, care nu are nici o atitudine la demersul înaintat şi chestiunea care urmează fi soluţionată, de fapt prevederile art. 92 alin. (1) Cod penal se referă la persoanele condamnate *care execută pedeapsa cu închisoare pentru săvîrşirea unei infracţiuni uşoare sau mai puţin grave şi grave*, în cazul dat Baban Natalia nu a executat pedeapsa închisorii, ea a fost amînată conform art. 96 Cod penal.

Art. 92 alin. (2) Cod penal prevede că *înlocuirea părţii neexecutate a pedepsei cu o pedeapsă mai blîndă poate fi aplicată numai după ce condamnatul a executat efectiv cel puţin o treime din termenul de pedeapsă pentru o infracţiune uşoară sau mai puţin gravă şi jumătate din termenul de pedeapsă pentru o infracţiune gravă*, în cazul dat condamnata Baban Natalia a ispăşit complet termenul de amînare executării pedepsei cu închisoare, aflându-se la evidenţa Biroului de probaţiune pînă la *****, cînd copilul ***** a.n. ***** a împlinit vârsta de 8 ani.

Menționează că, Baban Natalia continue să crească copilul, în afară de aceste are grijă de mama şi bunica care sunt invalizi şi au nevoie de atenţie,

reieșind din cele menţionate mai sus stabilirea unei pedepsei mai blînde este unica soluţie în cazul dat.

Persoana condamnată poate fi exclusă de la evidenţă Biroului de probaţiune în cazul dat numai în baza hotărîrei instanţei de judecată emise conform prevederilor de art. 96 alin. (3) Cod penal. Temeiuri pentru stingerea executării pedepsei este prevăzut de art.275 alin. (1), (3) Cod de Executare.

4. Conform prevederilor art.447 alin.(1,2) Cod de procedură penală, *(1) Recursul se judecă în termen rezonabil, fără prezența părților la proces. (2) Instanța de recurs fixează data examinării și dispune să se comunice părților la proces despre aceasta, cu acordarea dreptului depunerii referinței.*

În respectarea prevederilor sus menționate, Colegiul penal a comunicat părților despre dreptul de a depune o referință.

Referință, pînă la data examinării cauzei, nu a parvenit.

5. Verificând temeinicia argumentelor invocate de recurenți în raport cu materialele puse la dispoziţia instanței de recurs, Colegiul penal ajunge la concluzia că, ambele recursuri declarate împotriva încheierii Judecătoriei Drochia (sediul Rîșcani) din 26.02.2024, urmează a fi respinse ca nefondate.

Colegiul penal își întemeiază soluția pe art.449 alin.(1) pct.1) lit.a) Cod de procedură penală, potrivit căruia, *(1) judecînd recursul, instanţa adoptă una din următoarele decizii: 1) respinge recursul, menţinînd hotărîrea atacată, dacă:a) recursul este nefondat*.

6. În susținerea soluției adoptate, Colegiul penal se va referi la unele prevederi legale ce reglementează punerea în executare a hotărârilor judecătorești cu caracter penal și anume.

Potrivit art.469 alin.(1) pct.4) Cod procedură penală, *la executarea pedepsei, instanţa de judecată soluţionează chestiunile cu privire la schimbările în executarea unor hotărîri, şi anume: amînarea executării pedepsei pentru femeile gravide şi persoanele care au copii în vîrstă de pînă la 8 ani (art.96 din Codul penal), anularea amînării executării pedepsei de către acestea, liberarea lor de pedeapsă, înlocuirea pedepsei sau trimiterea pentru executare a pedepsei neexecutate.*

7. Efectuînd controlul legalității și temeiniciei încheierii adoptate de prima instanță pe marginea demersului Biroului de Probațiune Rîșcani Nord cu privire la înlocuirea pedepsei penale sub formă de închisoare cu o pedeapsă mai blîndă în privința condamnatei Baban Natalia, Colegiul penal stabilește că, la emiterea acesteia, instanța de fond a ținut cont de chestiunile ce urmează a fi soluționate, a aplicat corect normele procesuale incidente speței deduse judecății, prin ce își însușește caracter legal și întemeiat.

În aceeași ordine de idei, instanța de recurs stabilește că recursul apărării și recursul consilierului de probațiune declarate împotriva încheierii Judecătoriei Drochia (sediul Rîșcani) din 26.02.2024, sunt nefondate și pasibile respingerii.

8. În baza materialelor cauzei deferite judecății, prima instanță a constatat că, prin sentința Judecătoriei Bălți sediul Central din 06.09.2022, Baban Natalia a fost recunoscută vinovată în săvârşirea infracţiunii prevăzute de art. 191 alin.(4) Cod penal şi în privinţa acesteia a fost aplicată pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 5 ani, în temeiul art. 96 Cod penal s-a dispus amânarea executării pedepsei cu închisoare, până la împlinirea copilului *****, anul nașterii *****, a vârstei de 8 ani, cu obligaţiile: să nu-și schimbe domiciliul și/sau reşedinţa fără consimţământul organului de probațiune, să repare prejudiciul material cauzat în termen de 2 ani de la intrarea în vigoare a sentinţei.

După intrarea în vigoare a sentinţei din 06.09.2022 de către Judecătoria Bălți sediul Central, la data de 07.10.2022 a fost expediată spre executare Biroului de Probaţiune Rîşcani.

La 19.10.2022 condamnata Baban Natalia a fost citată în Biroul de probaţiune pentru a fi luată la evidenţă şi a i se explica modul şi condiţiile executării pedepsei. Condamnata s-a prezentat la prima întrevedere unde i s-a adus la cunoştinţă modul şi condiţiile executării pedepsei, conform art. 169-170 Cod de executare, i s-au explicat drepturile şi obligaţiile, în scris condamnata şi-a asumat angajamentul să fie corectă în executarea pedepsei, să îndeplinească cerinţele legale a consilierului. Ultima a fost avertizată despre consecinţele care pot surveni în caz de nerespectare a celor menţionate anterior (art. 96 alin. (2) Cod penal)

La 26.10.2022 a fost întocmită fișă de evaluare a nevoilor și riscului, în urma evaluării nivelului riscului de recidivă a condamnatei Baban Natalia, s-a ajuns la concluzia, că dumneaei face parte din categoria subiecţilor probaţiunii care reprezintă risc mediu de recidivă.

La 28.10.2022 cu scopul reintegrării sociale a persoanei, prevenirii săvârşirii a noi infracţiuni, s-a întocmit planul de probaţiune cu măsurile de supraveghere a persoanei condamnate şi cu stabilirea frecvenţei întrevederilor pe perioada de supreveghere.

Planul de probaţiune i s-a adus la cunoştinţa condamnatei Baban Natalia, conform căruia frecvenţa întrevedrilor a fost stabilită o dată în lună.

Prin raportul-caracteristic eliberat de ofițerul superior de sector Babin Dumitru la 30.11.2023 Baban Natalia se caracterizează pozitiv, plângeri din partea APL nu au parvenit.

Conform cazierului contravențional în perioada de timp 01.09.2022-24.01.2024 Baban Natalia nu a comis contravenții, conform revendicării eliberate la 24.01.2024, Baban Natalia alte infracțiuni nu a comis.

Potrivit materialelor cauzei, reiese că, prin sentința Judecătoriei Bălți sediul Central nr. 1-678/2022 din 06.09.2022, Baban Natalia a fost recunoscută vinovată în săvârşirea infracţiunii prevăzute de art. 191 alin.(4) Cod penal şi în privinţa acesteia a fost aplicată pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 5 ani, în temeiul art. 96 Cod penal s-a dispus amânarea executării pedepsei cu închisoare, până la împlinirea copilului *****, anul nașterii *****, a vârstei de 8 ani.

Potrivit copiei certificatului de naștere a copilului minor ***** acesta s-a născut la *****, mama acestuia este Baban Natalia, iar vârsta de 8 ani a împlinit-o la data de *****, data până când s-a amânat executarea pedepsei stabilite de 5 ani închisoare în privința Nataliei Baban.

9. Colegiul reține, că la examinarea cauzei atât în instanţa de fond cât şi la examinarea recursurilor, nu au fost constatate careva circumstanțe, care ar determina înlocuirea în privinţa condamnatei N. Baban, partea neexecutată a pedepsei stabilite prin sentința Judecătoriei Bălți (sediul Central) din 06.09.2022, cu o pedeapsă mai blîndă.

Astfel, Colegiul ţine să menţioneze că instanţa de fond la examinarea demersului consilierului de probațiune a respectat cadrul legal, corect a reţinut faptul că, nu pot fi aplicabile prevederile art.96 alin. (3) lit. b) Cod penal în privința condamnatei Natalia Baban în situația în care infracțiunea pentru care aceasta a fost condamnată, se încadrează în categoria infracțiunilor grave, fiindu-i stabilită pedeapsa închisorii pe termen de 5 ani.

Subsecvent, Colegiul consemnează că prin sentința Judecătoriei Bălți (sediul Central) din 06.09.2022 una din obligațiunile stabilite condamnatei N. Baban, în temeiul art. 96 alin. (1/1), art. 90 alin. (6) Cod penal, constituind repararea prejudiciului material cauzat prin infracțiune, în termen de doi ani de la intrarea sentinței în vigoare.

Pe cînd potrivit speței, reieșind din expunerile condamnatei N. Baban asupra demersului înaintat de către Biroul de Probațiune Rîșcani, se constată că aceasta nu a manifestat tentative în vederea achitării prejudiciului chiar și achitării parţiale, sau lunare.

10. În circumstanţele menţionate, Colegiul va respinge ca nefondate argumentele recurenților indicate în recursuri, or, instanța de fond a verificat sub toate aspectele, complet și obiectiv, luînd în considerație situația pe caz, judicios ajungînd la concluzia privind respingerea demersului Biroului de Probațiune Rîșcani Nord cu privire la înlocuirea pedepsei penale sub formă de închisoare cu o pedeapsă mai blîndă în privința condamnatei Baban Natalia.

Din aceste considerente, instanţa de recurs ajunge la concluzia de a respinge recursurile înaintate ca nefondate, păstrând neschimbată soluția instanței de fond ca fiind una întemeiată și motivată.

Conducându-se de prevederile art.449 alin.(1) pct.1) lit.a) Cod de procedură penală, Colegiul penal

D E C I D E :

Recursul avocatului Vitalie Vangheli în interesele condamnatei Baban Natalia și recursul consilierului principal al Biroului de Probațiune Rîșcani Nord Dmitri Tîmciuc, declarate împotriva încheierii judecătoriei Drochia (sediul Rîșcani) din 26.02.2024, cu privire la examinarea demersului Biroului de Probațiune Rîșcani Nord referitor la înlocuirea pedepsei penale sub formă de închisoare cu o pedeapsă mai blîndă în privința condamnatei **Baban Natalia**, se resping ca nefondate, cu menținerea încheierii în cauză fără modificări.

Decizia este irevocabilă.

Preşedinte de complet,
Judecător: Judecătorii: